

vil der blive taget højde for i forbindelse med fastlæggelsen af størrelsen af statens generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne. Opgaveomlæggingerne vil ikke påvirke de samlede offentlige sundhedsudgifter.

Det er Sundhedsministeriets opfattelse, at lovforslaget ikke medfører merudgifter på det primærkommunale udgiftsområde. Spørgsmålet er imidlertid ikke færdigforhandlet med Kommunernes Landsforening.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Kapitlet beskriver hovedopgaver, principper og opgavefordeling for de dele af sundhedsvæsenet, som er omfattet af lovforslaget samt fastslår kommunernes og amtskommunernes ansvar også i forbindelse med den forebyggende og sundhedsfremmende indsats.

Lovforslagets bestemmelser vedr. sundhedsvæsenets hovedopgaver og principper indebærer i sig selv ingen ændring i den nuværende retstilstand, men tilsligter alene at få beskrevet og præciseret hovedopgaver og principper, som allerede i dag bliver betragtet som hovedgrundlaget for det offentlige sundhedsvæsen.

Lovforslaget fastholder det nuværende princip om, at driften og planlægningen af sundhedsvæsenet er en decentral opgave, som varetages af kommuner og amtskommuner.

Som en ny og selvstændig bestemmelse pålægges kommuner og amtskommuner at drage omsorg for at fremme den lokale forebyggende og sundhedsfremmende indsats. Bestemmelsen sigter ikke alene på indsatsen inden for sundhedsvæsenet, men også på indsatsen i de øvrige samfundsområder, f.eks. skoler, trafik og miljø.

Til § 1

I bestemmelsen opregnes sundhedsvæsenets hovedopgaver. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til Sundhedsprioriteringsudvalgets beskrivelse af sundhedsvæsenets hovedopgaver (betænkning nr. 809 om prioritering i sundhedsvæsenet, København 1977), som omfatter forebyggelse, undersøgelse, behandling og pleje. Derudover er forbedring af befolkningens sundhed medtaget for at understrege, at sundhedsvæsenets forebyggende opgaver ikke alene indebærer en indsats over for konkrete sygdomme eller ulykkestyper, men også en bredere indsats som kan medvirke til, at den enkelte generelt bliver bedre til at undgå og overvinde sygdomme og ulykker og bedre til at håndtere sine sygdoms- og sundhedsmæssige problemer.

Størstedelen af den nuværende lovgivning på sundhedsområdet indeholder ingen egentlig beskrivelse af sundhedsvæsenets hovedopgaver.

Således er opgavebeskrivelsen i sygesikringsloven, sundhedsplejeloven, skolelægeloven og hjemmesygeplejeloven i det væsentligste karakteriseret ved alene at indeholde bestemmelser om, hvilke sundhedspersoner der varetager funktionerne, mens sygehusloven begrænser sig til at opregne de institutionsformer, som henhører under sygehusvæsenet. Undtagelser findes bl.a. i tandplejeloven, som indeholder en beskrivelse af tandplejens mål, og lov om Rigshospitalets styrelse, hvorefter hospitalets opgaver er patientbehandling, forskning og udviklingsarbejde samt uddannelse af læger og andet sundhedspersonale.

I et forslag til en ny og fælles lov, som omfatter størstedelen af det offentlige sundhedsvæsen, er det fundet rimeligt at beskrive de fælles og gennemgående funktioner, der er – og også i et længere tidsperspektiv vil være – sundhedsvæsenets hovedopgaver. Den foreslåede bestemmelse opregner alene sundhedsvæsenets fælles og gennemgående hovedopgaver og er dermed ikke en udtømmende beskrivelse af sundhedsvæsenets opgaveområde. Sundhedsvæsenet kan udføre andre opgaver end de nævnte hovedopgaver, i det omfang det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med varetagelsen af hovedopgaverne. F.eks. varetager det offentlige sundhedsvæsen væsentlige opgaver i forbindelse med rehabilitering, og fødselshjælp indgår som en af det offentlige sundhedsvæsenets opgaver, selv om graviditet og fødsel ikke normalt kan betegnes som »sygdom eller sygdomslignende tilfælde«.

Ud over de nævnte hovedopgaver er især uddannelse af sundhedspersonale og forskning inden for sundhedsområdet store og væsentlige opgaver, som det offentlige sundhedsvæsen deltager i og fortsat skal deltage i. Begge udgør grundlæggende forudsætninger for, at sundhedsvæsenet nu og fremover kan varetage sine opgaver tilfredsstillende, og de har og bør derfor have en central placering inden for sundhedsvæsenets samlede opgaveområde. Når de alligevel ikke er medtaget blandt hovedopgaverne, skyldes det, at uddannelse og forskning ikke er og ikke må blive selvstændige mål for sundhedsvæsenets virksomhed.

At det offentlige sundhedsvæsen har meget væsentlige opgaver inden for uddannelse og forskning fremgår umiddelbart af, at det er det offentlige sundhedsvæsen, som varetager næsten al klinisk uddannelse af læger, sygeplejersker m.v., og at det er det